

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al desenvolupament de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »

Los suscriptores del interior reciben las obras del
: : : : : folletí encuadradas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de las Cabras, 13, 2^a (Buzó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.

Los números atrasats son al mateix

: : : : : preu y sense folletí : : : : :

CATALUNYA PINTORESCA

Establiment
d' ayguas

Hotel
Martin

SANT HILARI SACALM

Comentaris

Al acabar el Maig, ja tots aquells que visitan á diari els nostres teatros, com els aficionats del cult á Talía, esperan ab afany la vinguda de las companyias madrilenyas, pera conèixer las novetats teatrals que han posat en escena durant l' hivern en els teatros de la cort. Tothom las espera, tothom creu arribat el moment de poguer saboreijar verdaderas obras de mèrit representadas per artistas que saben dir y sentir; alguns autors catalans que durant l' hivern fan algun viatge á Madrid ens adelantan noticias, ens fan saber que Fulano es una eminencia—avuy dia ja tothom es eminent—que Fulana 's pot comparar ab la Duse, ab la Shara, ab la Si-

moes, ab la Marini, que Mengano en tal obra podria competir ab en Novelli ó Coquelin, y aixís tots els artistes castellans; els periódichs ja no trovan en el Diccioniari adjectius superlatius per alabar el mèrit de las *eminencias*. Totas aquestas noticias ens fan creurer que tindrem una bona temporada, y quan després de haver llegit algun periódich explicant algun estreno ó de haver parlat ab algun dels autors á que avants faig referencia, dirigim la vista als nostres actors, els trovem deficients, poch estudiosos y descuidats.

Si els nostres actors no valen tant com els de fora—que aixó se ha de discutir (1)—la culpa la tenen els autors y las empresas.

(1) L' autor fa referencia solsament á actors espanyols.

De tota la temporada de hivern, solsament quatre obres podem dir que sían de cap de brot —*L'Arlesiana*, *Maria-Rosa*, *Las monjas de Sant Ayman* y *La herencia del oncle Pau*— totas las demés han sigut de las que s'olvidan tant prompte com ha caygut el teló.

L'Arlesiana va presentar una dificultat en la execució; els nostres actors sacrifiquen la naturalitat per l'aplauso, y ab tot, dos tipus els varem trobar tan naturals que no podem menos que citarlos, l'actor encarregat del paper de Baltasar y l'actriu que desempenya el paper del germà de Frederich. Aquets artistes deyan y sentían.

Las monjas de Sant Ayman no ofereixen camp als actors per lluir-se pero sí á la tramoya, á las decoracions y al director de escena.

En *La herencia del oncle Pau* dos actors demostraren que deyan y que sentían, el Sr. Bonaplata y el Sr. Soler, y per últim, no més me toca parlar de

Maria-Rosa, el clou de la temporada d'hivern, la obra aplaudida aquí y al cor de Castella.

Tots els lectors tindran present els elogis que 's feu á la obra y á la traducció, á la representació, etc.; el diaris de Madrid ens donaban á comprendre que la execució de allí fou acabada, tothom feu elogis de la Guerrero, dels Srs. Calvo y Díaz de Mendoza, la nostra premsa censura, més, critica més als actors, per una generalitat moltas vegadas resúm tot el treball de una actriu ó de un actor dihent que *fué discreto*.

La obra de Angel Guimerá la havém vist representada en castellá en lo mateix lloch ahont varem veurer el seu estreno en llengua catalana. Quin Marsal! quin Badori! quina Maria-Rosa! quin Jepa! En castellá solsament hi veyém una Maria-Rosa acabada—no sempre—aquell Badori, aquell xicot franch y lleal, apassionat de moment y després desitjant felicitats á en Marsal y la Maria, no l'havém pogut conèixer representant-lo com ho ha fet el Sr. Díaz de Mendoza; la Maria tampoch es sempre el tipo que representa la senyoreta Guerrero, hi han moments que sembla haver comprés el caràcter d'aquella dona, pero haviat 's desvia, demostratnos que sab el paper pero desconeix el personatge; l'actor Sr. Perrin no es actor que pugui fer bé el Marsal, aquell primer acte, delicat, fi, en algunas frases ja entona el caràcter, en la escena de la borrarxera hi falta estudi y en tota la obra naturalitat.

Després de haver vist representar una *Maria-Rosa* com la que 'ns ha fet conèixer la companyia-Guerrero, no els sembla que no 'ns queda altre remey que dir: *Esta vez les ha salido un poquito desigual*.

J. GIVANEL MÁS.

Teatro Catalá

VENTATJAS D'ANÀ Á LA TORRE

Monólech en prosa, original de D. Joseph Reig y Vilar-dell. Estrenat lo 13 del corrent en lo Teatro del Circul de Propietaris, de Gracia.

Es lo primer ensaig escénich á que s'ha atrevit lo distingit escriptor de Monografias de Catalunya, y com que 'l treball escullit, ja es de sí modest, no es d'estranyar n'haigi surtit ayrós, denotant bona disposició pera l'objecte.

Sigué desempenyat per lo senyor Balmanya, que 'l digué ab seguretat, demostrant haverne fet un bon estudi.

S'aplaudí molt al final, fent surtir duas vegadas al autor.—X.

Dignitat mal entesa ⁽¹⁾

V

Encés lo rostre de vergonya, no gosaba ella proferir paraula. Entre tant D. Pepe la contemplant á plaher, la trobava guapa y digna de millor sort.

Vicenteta fou la primera en parlar.

—¿Donchs V. ho escampá?

—Que vols ferhi, va ser una flaqueza. Mes tú, ¿per qué deixares prest Valencia?

—Perque allí ja no tenia honra y en altre lloch, podia ser honrada. Totas las apariencias me condemnaban...

—Mamá, mamá, vull que li pegui al Antonio, m'ha prés la nina.—Deya entrant corrents á la tenda, una preciosa nena, y senyalant á la mestressa un grupo de criaturas que al carrer jugaban.

—Bé, ja li pendré — respongué ella, amanyagantla—ja li pendré, filleta.

—¿Es teva, eixa monada?

—Sí, senyor; á poch d'arribada á Orán, vareig casarme ab l'amo d'eix establiment. Varem tenir aquesta nena, y luego lo meu marit morí.

—¿Y vols dir que la nena...?

—En cap manera. Cegada per un amor que m'ofegava, ressentida en ma dignitat de dona, al veurer corresposta á Marianeta y no compresa jo, vaig voler ferme meu á Daniel; y no reparant en medis, va passar alashoras algo menos de lo que V. escampá. Pero Daniel va ser de gel pera mí. Per aixó he dit qu'era un infame creyentlo autor de una calumnia que no ha propalat y doblement infame per lo despreci que feu del amor que vaig brindarli un dia.

—Essent aixís, Daniel es bó y tú no ets tam-

(1) Comensa al número 171.

poch dolenta. Lo dolent he sigut jo, que ab mas parladurias he embolicat la troca. Si que vaig lluhirme, passí una nit en vetlla pera veurer llumanetas! No voldrás ja ara mal á Daniel.

—En lo fons del cor, guardo encara lo recort de la meua primera voluntat. Si lo que V. m diu es cert, de bon grat lo perdono.

—Xica, si ell no va faltar va ser un sant; no hauria tingut jo tanta virtut, oh, y com m'hi dalia detrás d'aquella porta.

—Be, prou D. Pepe. ¿Y ahont es ara Daniel?

—¡Ay pobret! va estar molt mal, Marianeta va despedir-lo, s'ausentá de Valencia y res s'ha tornat á saber d'ella; en quant al jove, se diu si es á Madrid y que 's doctor de gran fama. Mira Vicenteta, Deu t'ha posat en mon camí pera que torném á dos ánimas desgraciadas la felicitat perduda.

—¿Vols secundarme?

Los ulls de l'antigua enamorada del estudiant que uns moments avans espurnejavan, van rompre en amarch plor.

—Me sembla compendrel, D. Pepe, ¿mes no será tart?

Y aixecantse l'invitá á entrar en una habitació interior.

—Parlemne—continuá—eixa conversa me causa consol, he pensat moltes vegades en que per un acte de mal entesa dignitat, vareig malmetrer lo benestar de Marianeta. ¡Ella sí, que va durse com á dona honrada, ofegant la veu de son amor davant d'un acte indigne!

—Veurém d'arreglarho. A mí m'acut una idea, acéptala y será cosa feta. ¿Has dit que 'ts viuda?

—Sí, senyor.

—¿Y posseheixes algo? ¿Ab que 't guanyas la vida?

—Tinch eix establiment y una caseta ab terrassas, á mitj hora d'aquí. Es lo dot de ma filleta.

—Bravo. Jo ja soch vell, me cansa 'l viure sol, sense 'ls cuidados d'una dona amorosa. Tinch una fortuneta regular, ¿vols vendre lo d'aquí y casarte ab mí? Quadruplicaré lo dot de ta filla, marxaré á trobar Daniel y Marianeta, los fem tornar amichs y un cop lograt celebrém una doble boda. Jo no tinch familia, y si 't portas bé, te nombraré ma hereva. ¿Aceptas?

—¿Parla V. en serio?

—¿Com nó?

—Jo no mereixo tanta ventura.

—Vaja, reparém lo mal que vam causar y no'n parlem més.

—Acepto—digué ella, conmoguda per la generosa conducta del seu interlocutor.

J. BRÚ.

(Acabarà al número vinent.)

Kantlána

Al riu, al riu.

Llensa la lira versayre,
 llénsala prest, riu avall,
 mes sobretot no 't descuydis
 de llensá ab ella al plegat,
 la déria que t'enmagreix
 convertinte en un secall,
 la mania de fer versos,
 la follia de rimar.
 ¡Infelís! en ta ceguera,
 tot ho miras trasmudat:
 lo que veus color de rosa
 está clapejat de sanch,
 lo que cantas fresch y tendre
 es ressech y calsinat.
 Santa ignocencia, jove versayre,
 la que respiran tots los teus cants:
 cantas la vida tota delicia,
 l'amor entonas tot goig y pau,
 lo pler, la gloria, la ciencia, 'ls astres,
 la terra, l'home, l'espai y 'l mar;
 y ¿saps que cantas, pobre criatura?
 ¿saps lo que ensalsan tots los teus cants?...
 Quimeras, ilusions, paraulas buydas,
 que res may han sigut, ni res serán.
 Creume versayre, llensa la lira,
 concell que 't dono m'agrahirás,
 llensa la lira de las angúnias,
 llénsala, llénsala prest, riu avall.

JOAN RIBAS CARRERAS.

Marsella, Génova, Milán

DEU DIAS DE VIATJE

II

A Fransa.—Paissatje francés y paissatje espanyol.—L'agricultura á Fransa y Espanya.—Aduanas.—Gendarmes.—Ferro-carrils francesos.—La Companyia del *Midi*. — El *P. L. M.*—Arribada á Marsella.

Per convénces de qu'están, avuy per avuy, molt lluny encara de la realitat de las cosas, los que predican lo cosmopolitisme, basta atravessar una frontera. Aquestas que 's titulan barreras artificials entre diferents pobles d'una mateixa humanitat, entre germans d'una mateixa rassa, constituheixen en lo nostre temps, per rahons que no es aquest moment oportú per esbrinar, pero d'efectes induptables, vallas que separan civilisacions y manifestacions de la vida social, si be parescudas y de tendencias consemblants en lo fondo, molt més diferents en sas manifestacions externes, de lo que á primera vista sembla al viatjer indiferent.

Y aquesta notabilíssima variació que s'observa al atravessar totas las fronterassas, se nota també al atravessar los Pirineus.

Als negrenchs casallots d'Espanya, substituheixen las blancas casetas dels poblets francesos; los camps cultivats ab procediments rudimentaris y ab medis escassos, son sustituhits per aïtres de rica vegetació, ben canalissats, millor conrehuats y creuhats de carreteras. Las platjas, alegres y rialleras, pero pobres, del nostre país, en las quals hasta semblan despreciadas las bonas condicions naturals de la costa, se converteixen en seguits de ports, ensenadas y dichs qu'en-

causan las corrents y saneijan los terrenos pantanosos, deturant l' invasió de las ayguas. Es un altre país y un altre poble; un país més ben governat y administrat que lo nostre, y un poble que trevalla y 's preocupa de la seva sort y pervindre més que lo poble espanyol; procurant treure á la terra lo seu producte y substituhint ab la iniciativa particular las deficiencias de la administració pública.

Totas las regions francesas próximas á la nostra frontera son casi exclusivament agrícolas; sols al aprofitament de la terra deuen la vida y á pesar d' aixó en totas ellas s' hi respira un ambient de riquesa y benestar que prou voldriam per alguna de las nostras encontradas manufactureras. En aquells plans y montanyas ni s' hi produheix lo blat *candeal* ni lo vi de *Jerez*; aquells pobles desperten d' una críssis tremenda; s' aixecan de la ruína en que 'ls ha sepultat durant molts anys, la filoxera; han fet y están fent avuy encara esforços colossals pera replantar las vinyas, y á pesar de tot aixó, ni 'ls pagessos viuen en miserables covas com los dels plans d' Aragó y Castella, ni allí domina la miseria com en los camps d' Andalusia.

Dos cosas acostuman á cridar l' atenció del espanyol al trepitjar l' Aduana francesa; 'ls aduanners y 'ls gendarmes. En los primers s' hi regoneix una mica més de cortesia que en los nostres carrabiners, y en quant als segons, lo seu uniforme produheix una impressió desagradable; sembla una parodia del dels guardia civils espanyols.

Després de las breus operacions del regoneixement del equipatge y de menjar depressa y tan malament com se menja en casi tots los restaurants d' estació de ferrocarril, se puja en lo tren francés.

La línia en contacte ab la frontera espanyola es la del *Midi*. Jo no sé si pot influirhi lo ser vehina nostra, pero puch afirmar que sempre m' ha semblat la vía més dolenta de Fransa. En quant á material mòvil, está una mica per sota de la línia espanyola de T. á B. y F. y en quant á material fixo, tracció y urbanitat per part dels empleats, resulta bastant inferior á totas las demés companyias ferrocarrileras de la vehina República que he conegut, ó de las que he sentit parlar.

A Narbona 's deixa la companyia del *Midi*, per la del *Paris-Lyon-Méditerranée* y llavors es quan comensa á notarse realment que aquells trens ja no son espanyols.

Entre mitj d' aquella circulació de convoys que á cada instant passen ab gran rapidés, se compara y 's recorda la plácida lentitut del viatjar de la nostra patria, y al troverse per primera volta dintre d' aquell mohiment s' acaba per sentir vértig y al arribar á la monumental estació de Marsella, casi un te racança de que aquella marxa no 's prolongui cada cop més rápida á través de lo desconegut, en las tenebras de la nit.

F. DALMASES GIL.

SANT HILARI SACALM

Al peu de la font núm. 1

SANT HILARI SACALM

Font núm. 2

Font núm. 3

La nit de Sant Joan

Diuen que 'ls vells viuen de recorts y 'ls joves alentan d' esperansas.

Mes tampoch deurá faltarhi escepció en aquesta regla com en totes.

Aixís jo, que per l' edat dech considerar-me encare entre la jovenalla, veig desfer-se mas il·lusions com boyra matinal pels potents raigs del sol de la canícula, y 'm sento atret á viurer solament de recorts; pero ¡quins recorts!

Be ho se prou que aquells que avuy se diuen acérrims partidaris del progrés dels pobles, no podrán menos que riur de mon candor femení; pero no per aixó podré jamay desvaneixer las impresions de ma infantesa y molt menos lo recort, lo dols recort que conservo d' aquelles nits de Sant Joan.

¡Ab quina alegría esperavam nosaltres aquesta diada!

¿Qué qui eram nosaltres? Eram l' alegre, la bulliciosa maynada que corríam d' así d' allá, apilant rostoll, canyots y fustas vellas, tot lo combustible que havíam pogut recullir en quinze dias, y qual competencia estava en qui faria la foguera més gran y de més durada.

¡La vigília del Sant era arribada ja! Lo sol

acabava de fondrers detrás las elevadas serras y á lo xafogós del dia havia substituhit un fresquívol crepúscul. La brisa embaumada d' indifinibles aromas, al temps qu' esplayava dolsament lo cor, tot just movia 'l vert fullám dels arbres. Aurenetas, espiadimonis y ratas pinyadas, acabavan sa tasca de cassa trassant llongas curvas á flor de las quietas y cristallinas ayguas del estany; y allí la granota, lo gripau, lo grill y fins lo rossinyol, en las més altas copas dels pollancres, comensavan sas aixordadoras canturrias.

Mitja hora després d' entrada nit, mirat desde 'l puig, lo poble semblava encendrer tot d' una. Cent flams á la vegada espetegant y cargolantse en espessas columnas de fum, cubrian l' espay de negra boyra fins á entelar la blava y lluminosa volta del cel.

¡Llavors comensava l' alegría! ¡llavors era 'l bullici!

Homes, donas, maynada... tothom saltava entre 'ls esgarrifosos flams, sens que tinga recort d' un sol cas de desgracia.

Allí, al voltant d' una foguera ja mitj apagada é il·luminant lo quadro la llum d' unas bengalas, un gran nombre de donzellas donantse las mans ballavan un istil de sardana corejada pels fadrins

que 's glatían menos en desitjos lascius que en aspiracions honrosas.

Mes enllà abdos sexes, vells y joves, tots en confosa gresca, parodiaban un fandango rasguejat per una guitarra destrempada y acompanyat pel só d' unas culleras de fusta.

Y la coca y la mistela, las patatas y 'ls sigrons cuyts al caliu, passavan de ma en ma, sens haverse de rependre á cap golafre ni veurers un descontent.

Mentida hauria semblat á qualsevol que no hagués sigut de la terra aquella disbauxa, aquella barreja tan en germanó ab l' armonía y la decencia.

Tocavan las onze de la nit y la cosa ja anava cambiant d' aspecte. La boyra de fumera s' havia anat espargint, brillant casi sempre, com nit d' estiu, lo cel rublert d' estrelles, y alguna volta la lluna en la plenitut de la seva fas, venia á aumentar lo tó mágich d' aquella festa, supersticiosa si 's vol, pero sempre bella, sempre poética y demostrativa de la noblesa de carácter d' una regió.

Sols alguns cohets de quan en quan creuhavan encare l' espay desfentse en plomalls de llumanetas de tots colors.

Las noyas unidas en grupos y ab molt misteri, tallavan y cremavan los escardots, que l' endemá trovarían florits si 'ls joves ab quals noms los senyalavan los portavan bona cosa d' estimació.

O preparavan la clara d' ou, que á la primera batallada de las dotze tirarían en un got d' aygua y al clarejar de l' auba, entre fils y bambolletas, l' una hi veuria un barco, l' altra una quadra ab embarrats y politxas, ó un camp sembrat, segons l' ofici del que 'ls havia d' esser espós.

Altras ab més positiu interés per l' esdevenir, havian lleusat las tres fabas sota 'l llit y esperavan també las dotze per anarne á cercar una; sols los omplia de pahorós rezel lo que, segons tradició, algú al haverse acotat sota 'l llit per recullir la faba designadora de la sort, s' hagués trovat á las foscas ab una má tota peluda.

En tant los joves tractavan de si anirían á buscar grana de falguera, quina planta deyan que floria y granava al punt de la mitja nit, mes los vells asseguravan esser cosa de gran perill, pel soroll de cadenas y gemechs d' ánimas en pena que s' hi sentía, en cástich del temerari que s' hi atansava.

Y aixís s' esperavan las dotze, per anar aprés al estany á pendre la bona ventura. Banyarse aquella nit era un preservatiu segur contra la peste y un medi excelent per ferse 'ls joves un panxó de riure, sentint las papereras esgarri-fantas de las xicotas al tocar l' aygua.

D' allí 'n venia lo que are 'n diriam lo *desfile*; cada hu feya cap á casa seva, plé lo cor de emoció y la pensa de falagueras ilusions: los vells recordant jorns passats com aquell també felissos, y 'ls joves pressentint un pervindre brillant, tant brillant com la mateixa gloria del cel.

Mes ¡ay! avuy... ¿qué queda avuy de tot alló? Res, ó casi res: l' avens dels pobles va esborrant cada dia més las espansions populars. Avuy qui tinga record de lo qu' era l' aytal festa, sols veurá quatre fochs que la maynada arma y discuteix á cops de punys; acabats los fochs en una taberna ó barracota unas parellas tals pera quals ballant al só d' un piano d' artillería rodada, com ells ne diuhen; més enllá tres ó quatre fulanos que gabinet en má ventilan una qüestió d' honor ó cinch céntims de vi quedats á deure; y allá d' enllá, per un camí solitari, quan ja comensa á clarejá 'l dia, un jove y una xicota ab un pomet d' aufábrega cada hu, caminant ganosos, ensopits y sens dirse una paraula.

En aquesta parella queda pintada la des-preocupació de nostres dias. Sí, trist es confessarho, pero es lo cert: en ells descansa, per are, tot lo progrés y gloria del segle XIX.

JOAN RIBAS PUIGVERT.

Servey de fora

TARRASSA.—A só de tabals no s' agafan llebras. Aixó es lo que pot dir la empresa del teatro del Retiro, ja que ab tots los bombos y platillos anuncia *La Suri-panta (Ells y Ellas)*, ORIGINAL (*sic*) del celeberrim, per lo desacreditat, Ferrer y Codina; y 'l públich portantse acertadament, va demostrar sa dignitat anant sen al Principal ahont trevallaba la companyia infantil del Sr. Bosch, donant preferencia á las monerías dels petits artistas que no á las despreciables *originalitats* de *La Suripanta*. L' escás públich que hi assistí, es d' aquell que va á veurer als de Romea no per las obras, sino pe 'ls actors. Y á ben segur que d' ells la majoria, ignorava lo que significava anunciar com á original la tal obra porque si ho hagués sapigut, hauría fet com els qu' anaren al Principal: despreciar á qui, com lo Sr. Ferrer, te 'l poch tactó de que ha donat mostra á Tarrassa.

Dissapte passat la preciosíssima comedia *La Parentela* y 'l diumenge l' esperpento *Otger*.—LI.

REUS.—En la societat «El Porvenir Reusense», lo dia 13 se doná una representació extraordinaria composta del drama *Lo full de paper*, y la segona representació *Qui be busca... be troba*.—LI.

BADALONA.—En la funció que diumenge passat á la tarde va donarse en lo teatro Zorrilla se representá la divertida comedia *Un bon debut*.—A.

MANRESA.—Ab molt aplauso segueix actuant en lo teatro Conservatori la companyia cómich-dramática que dirigeix lo reputat primer actor D. Frederich G.

Parreño. Las funcions que han donat en los dias 13 y 16 del corrent s' han vist sumament concorregudas. Las obras que han representat, castellanas totas, han sigut molt ben interpretadas per tots los artistas, y en especial per las senyoretas Llorente y Galcerán y els senyors Parreño, Pigrau y Llano. Aqueix últim ha obtingut grans aplausos en tots los papers que se l' hi confian, y sobre tot en la humorada *Fregoli-Llano*, que ha representat en dits dias. ¡Llástima que tan escullida companyia no 'ns dongui á coneixer cap obra catalana de las moltas que s' han estrenat! *María-Rosa*, de 'n Guimerá, per exemple. No dupto assegurar que donaria bon resultat, á contar per los grans desitjos que hi ha de conèixerla.

En la Cerveseria Catalana ha tingut lloch la reproducció de la sarsuela *¡Dorm!*—I. T. y T.

SABADELL. — Dijous de la setmana passada siguié un dia senyalat entre nosaltres pera la revindicació literaria que tant doná qu' enraonar á Barcelona en lo passat hivern.

Y á fé que se 'ns proporcioná sobrada ocasió pera durla á efecte! Tot Sabadell literari sabia l' historia de la célebre *Suripanta*, donchs consideris l' indignació que produhí al veurer que 'n los cartells s' anunciava la tal com á *original* de Ferrer, denotant aquest senyor que calsa ben poch punts en creurers que 'ls sabadellencs podian passar plassa de xinos.

En lo pecat portá la penitencia. La tal representació siguié un fracás colossal, pero demostrat en actitud noble y digne. A no estar desempenyada per actors apreciables, la representació no hauria acabat. Deixant apart els enforollaments y 'ls xistes grollers que ja de sí malejan l' obra, com que tothom sabia de lo que 's tractava, no 's demaná l' autor, ab tot y que fa días va exhibintse per aquí, y siguié una sort pera ell, donchs la consigna era que si per un d' aquells cassos se presentés, demostrarli ab forma expressiva que 'l públich de Sabadell es digne de que se 'l respecti y consideri á l' altura qu' es deu á un poble il·lustrat.

Per si lo exposat no es suficient, pot judicarse l' efecte que ha produhit lo tal *aconteixement*, reflectat per la actitud de la premsa local. La *Revista de Sabadell*, usant silenci de commiseració, y 'l *Sabadell Moderno* ab una acertada patacada periodística que de bona gana copiariam si no 'ns escassejés l' espay.

Consti que s' ha demostrat que per aquí hi ha bona cosa de dignitat literaria.—S.

SANT MARTÍ DE PROVENÇALS. — Diumenge passat en lo Foment se doná una representació de la celebrada *Cura de moro*. Formá part també del programa una escullida secció literari-musical.

En l' Ateneo se representá la popular *Tal farás tal trovarás*, que 's ressentí de molta falta de conjunt.—S.

Novas

Lo somni de la Ignocencia, aquesta nova sarsueleta catalana, lletra arreglada per D. Conrat Colomer y música de D. Urbano Fando, que desde 'l dia del estreno ve representantse á diari ab entussiasmas aplausos en lo Jardí Espanyol, es la obra qu' es reparteix de folletí. Quedará tota completada ab los dos números present y vinent.

Ab lo desitj de nutrir tant abundantment com nos sia possible la celebrada secció de gravats de Catalu-

nya Pintoresca, en lo número present y en lo vinent ne publicarem una bonica serie reproduhint exactes detalls del important establiment balneari de Sant Hilari Sacalm, una de las bellasas més notables de nostre país.

Jacinto Verdager

Ha causat fonda impressió á tot Barcelona las declaraciones que per medi de la premsa diaria acaba de fer aquest ilustre poeta.

Segons diu, va allunyarsel de Barcelona ab la tácita nota de boig, donantli á ell l' excusa d' anar dos mesos á fora á cuydarse la salut. Anyadeix que va per duas vegadas que 'n us de la seva llibertat, ha vingut á Barcelona per arreglar sos assumptos, y s' ha vist assediad per la policia en sa mateixa posada.

Anyadeix altres datos gravíssims, demostrant y dihent que la seva situació es desesperada.

Desitjem ab tota l' ánima s' enretiri aviat lo vel de aquest misteri y recobri l' insigne poeta la pau y tranquil·litat que 's mereix y desitja.

Dissapte pròxim s' estrena en lo Foment Martinense, de la vehina població, un drama en tres actes, original de D. Joan Ribas Puigvert, titulat *La flor de Satalia*.

En la societat coral «La Catalana» diumenge á la nit se celebrá una funció composta de las sarsuelas *Setze jutjes*, *I feroci romani* y *La Marmota*, que obtingueren molt bon desempenyo baix la direcció del mestre Xuclá.

Lo quadro dramátich de la societat «La Nova Lira» donará demá á las quatre de la tarde, en lo teatro Romea, una funció extraordinaria, la qual dedica á la premsa d' aquesta capital.

Lo programa está compost d' obras catalanas.

Dijous, dia 13 del corrent, se celebrá en lo teatro Tívoli lo segon concert matinal «Euterpe» de la present temporada, baix la direcció del mestre Morera.

Ab satisfacció general de la numerosa concurrencia,

va veurers que formaban part principal del programa, composicions del genial Clavé, las que foren totas sentidas y aplaudidas ab entussiasme.

Prengueren part en aquest dia los concertistas germans Fontova, Lleó en lo violí y Conrado en l'acompanyament de piano, obtenint una ovació merescuda, especialment per lo que 's refereix á execució, que 'n lo jove Lleó es sorprenent y son mérit arribará á un grau máxim, quan la tal s'avingui més ab l'afinació que actualment no es tot lo pulere que fora de desitjar.

També sobressortiren en l'agrado del públich, las composicions *La Fraternitat*, de Goula y *A la mussa catalana*, de Ribera.

Dilluns vinent, festivitat de Sant Joan, se verificará lo tercer concert. Nos ocuparém d'aquest en lo número próxim.

Ha obtingut en aquesta ciutat lo mateix éxit que 'l de per tot ahont s'ha representat, la bonica pessa *Los asistentes*, original de D. Pau Parellada popular dibuixant conegut per Melitón González.

Al número vinent publicarém las bases del XVI *Petit Concurs*.

La setmana passada en los salons del «Centre Catalá» va celebrarse una vetllada necrológica dedicada á la bona memoria dels escriptors D. Joseph Coroleu y don Joseph Ixart.

Varen llegirse importants treballs deguts á la ploma de D. Joseph Roca y Roca, D. Ernest Moliné y Brasés y D. Joaquim Cabot, alternats ab notables originals dels escriptors quina memoria s'honorava aquella nit.

L'acte resultá important y ben preparat.

Colossal éxit ha obtingut á Barcelona lo fracás *Teresa* de Madrid.

L'ensaig dramátich de Leopoldo Alas ha evidenciat una vegada més lo distint modo de pensar del públich de las duas capitals.

Nosaltres califiquém en exageradas las duas apreciacions.

Ni tant ni tan poch.

Ha retornat de París, ahont ha fet llarga estada, nostre apreciable col·laborador Lambert Escaler.

Demá diumenge se prepara en lo «Círculo Aragonés» una funció extraordinaria baix la direcció de D. Anselmo de Rius. Tindrà lloch l'estreno d'un monólech que 'l desempenyarà dit senyor.

Aquesta nit en la societat coral «El Betís» se celebrarà una vetllada literaria musical ab motiu de la inauguració del estandart de la mateixa. Hi pendrán part reputats artistas.

Cul de sach

En un concert.

—¿Qué m' en dius de aquesta música?...

—Noy, m' ha semblat una combinació de sorolls estranys. ¡No n' hi entés res!

—¡Oh, aquí está el mérit!... Quin istill!... ¡Es tot un problema!

—¡Ah, aixís callo! ¡Ves qui no 'ls fa acompanyarhi la solució!...—X.

Preguntas y respuestas

Baix aquest epigrafe, publicarém cada setmana las tres preguntas de cert interés que 'ns sian proposadas per nostres favoreixedors, y al cap de dos números publicarém las respuestas més acertadas que s'hagin rebut.

Pera no deixar res sense reposta, venen obligats á donarla per endevant los qu' envihin alguna pregunta.

Número 13.—¿Per qué un tros de ferro sembla més fret quan se toca, qu' un tros de fusta, tenint tots dos la mateixa temperatura?

Número 14.—¿Quin es lo fruit que conté més cantitat de sucre?

Número 15.—¿Per qué 'l sucre en pols té menos dolor que 'l sucre cristallinat?

Las respuestas d'aquestas tres preguntas anirán insertadas d'aquí dos números.

RESPOSTAS

Número 7.—Moisés.

Número 8.—La pell nos sembla blava, porque veyém la secció dels pels quin interior contenen una mena de oli de color fosch que destaca del tó clar de la pell.

Número 9.—Lo Gran Armadillo que té de 92 á 100 dents.

Han enviat solucions acertadas Joseph Ferreras y Jaume Angli.

Enigmas

Geroglífich

×
Rosa, clavell
AL
I
Pensament
III
TA TA

JOSEPH SUBIRANA.

Las solucions en lo próxim número

Solucions dels insertats en lo número 175

XARADA.—Cap-sa-le-ra.

AVISOS

Seguint la costum establerta y essent festa dissapte próxim, lo número corresponent á ell surtirá á la vigilia ó sia 'l divendres.

Tots los senyors que vulguin enquadrar lo drama *Mestre Jan ó l'honra del treball*, poden passar á verificar lo cambi baix las condicions de costum. — Preu 15 céntims.

Cubertas soltas, 5 céntims